

Lariyg Tânsac cōnsidere 220 herco ri'ef zurtarr lo kvâmpajé furt finansêla naxyfolos

Ef rigtâtatjena falede kûf

“Fara gress kurre beri âtvisere eft vâstuf ôrganisašo furt eft zurt-wagy rifo effers 200 herco, kol óps ýr-éstecos wet sener finansos ur kol óps tinkerecos wet eft helt ekonomiy, dus gress cōnsidere sener tareff lo eft tuffianto prôxer, yargeloh ef yjéfiys, gress kurrelira beri paina-fest”, na Lariyg Tânsac dōnose ef tiyn lóf ef baxes, wencat hols ber Trendon, ur rupk-kaf pai ef lydos rifo ef Aquonda Bâlmert-roefto (ABR), calijanelira den blul ýpse us-tjâgelije furt vluf dus 20.000 herco (pek 100 âtvisere-zurtarr pai Tânsac).

Ef rigtâtatjena ralvenda ón ef lydos fes groft ýrgyros. Fara ér, Tânsac enn vlúješy terat zurtarr kafteblaffâte, dus do uša crulabiy furt ef; fara per-

dýr, groft zurt-tareff meltâte pluzari ef dubla tiyn fitus do enn ef feste lo cōntraktuêla; ur fara dur, qu groft naxyfolosz la'yciyúse flájú frópjý ef ýrtýr, qu efs efa feshajime fes ber kimore “stalate quýlapp” ur “zintes analyss”.

ABR arfina noi alt cupp sener kenk én finansêla posišo, isofé: Tânsac ef situašo séstocirre tuffianto. Ef rigtâtatjena ejelife dur cicýralosz tukst ýkjōndos. Ef értet tiyn loke cýraeliy, tiffelira, den Tânsac enn ABR us-tjâge. Ef tentef tiyn melde kaine-pâte-lira, tiffelira, den Tânsac rársa velk vlúješy terat fes ef finansêla én fiskalo areú (stus perke beri cýrsvoge velk cradef panas) ur ef durtef tiyn melde sraquatô, tiffelira, den ABR-ex ef tildâ finansêla situašo kettelira pitireppe joelkimiy ón tachikonos, idevlazzos ur fesmitos, ur kusamiluft ef ABR-ziyter ur gopirus ôc-lytt-glydas melde messe fes ef rigtâtatjenaer kúltâ-bavân.

“Gýrs sen âlbaa-ófe, meldelira eft méjomiy âtvisere-buro, ur blul pana cýraelelije kusamiluft, ur tija-revertelije lilij blul kâ šôt”, na ef rig-

tâtatjena qurtare. Tur eup colafese: “Fesfort ef rigtsért lone ef cōstíser-pos kerru kaf ef vergos ur upk fes ABR. Brâ ef linnos loke kafmon-slenpiy, gert finansêla posišo meltât fit clex mitulanis, os ef lifrostos dýjes, fesendelira kirmem zýtâ vober rifo supsiidiys, donaša ur âs glyda-ôsta. Tanne, PPB cýrala beri mjoche ef kerru ABR-ôrganisašo ón eft belt-kanasiy én critise cýrna'echos.”

ABR-ex ef lacsatera, meldelira Oly-na Pólsta-Lamk, pryýlle kusamiluft, den eup di palle-fartu kâ “ulotos” pai ef rigtâtatjena. “Kost morg k'mamelde noi fitfara eft moirter frópjý eft idevlazze-pos-šah, tur iftam fitfara eft mašecc rifo eft méjomiy âtvi-

sere-buro. Gýrs, fara rigtâtatjen, nert code ef ýhendros enn ef ér baxes, ytende meldelira poirarupke eft lelpirutt.” Ef rigtâtatjena sener paine-vrôk kaf-dobiyre tjâg ef lâprôfa, den luft jadâk baxes cradef fett lorakús, ur den stus nert geldre beri co'ífche ki ef kerru fett, meltecese mit frópjý úqu ef mašeccer iyc.” Ántfort ef di rágtagu, kol pana sen dýfe dus. ◊

Lariyg Tânsac

Âlbalev-seert: kleter quanka noi tarpenn

Ber Ajertaliy, meldelira eft belt-sýrt fes Neno, monercô Rense Tränn-Canec enn ef glânt-kleter bibliotekke ýryliy ‘qummertariy én cúlturela sentrym’ gyrare ked 3 marše. Stus eft ôekmâc quanka miypere strâre furt mittof reputabliy projecc, tenne pek Rense Tränn tyre cýrbé ‘kult literaturiy-mony’, ufegeleira tjâg ef somp, den ef bibliotekke ýstrjōfje tygrōnc ‘literaturiy’, igt ýrsa'ecc lelpuru frenvus rifo kabior informašo.

lelperre ral eft ‘Âlbalev-seert’. Armt 1 nofembry, monercô Rense Tränn sen jikata tertefar fes ef quiryrdas, ral kaltrosqunn bâpte ef institúša, gyrar pai do wânta, fara ‘Âlbalev-seert’. Hols ef knôfara, ef otôrer crúchers lelperrelira graviyn ýrhapús frópjý mittof quanka. Brâ lef uss kirro nert bekace beri ufege, den jazy perts enn armtzerfelira pert pošahôsta riffe uta, cýr fes ef stindiyer fatasôr is fes knitegiyn siyclos, frópjý ef fýt, Clopiy Jâlba Holiy-Lafayette enn sener knitegos kafquenne riyfain trijelira ufirare ef poira lef ef toquanka meldelira Âlbalev. Er ral do melde koffon, én zomar Ajertaliy moncharavy do, dus blul rակելիյե pipwet ef pijâ quanka-tolinnošý. Armt 3 nofembry, Vressa Jâlba Holiy-Lafayette (ef otôrer tubôs) ur Myndriy Jâlba Holiy-Portessi (ef otôrer frera) enn qu ef zomar gvoia musklaíym, den qu ef chalfé noi ef quanka ‘Âlbalev-seert’, tur iftam kimore ef bibliotekke lo ‘Jâlba Holiy-seert’. Lifrostiy ef zomar enn kâ pryos zuobe, preipsýrte ef tubôs ur ef frera eft baxes tsazi ef lychúftos enn eft quanka-šampâos. ◊

Vressa Jâlba Holiy-Lafayette

Zuf ef huldufit otôr, Clopiy Âlbalev, poirdýfo luft 80 zempers armt 4 septembry, ur kâ prôu tolâcýrs ma háftero tranšô kerru ber Ajertaliy, do zârilóme kusama pip lóf 22 zempers, dus stus ilaco ubâfta beri monchare lich mintofess ef quanka-velp bibliotekke tjâg groft quanka, tenne pek ef belt-sýrt

Zufel rifo ef tumt!
Boerts ur keltes dōnosrōme furt eft helt én wencât prodûk.
Mittof prodûk pe BRAJA.

Zomar Alerita paine safôtukérs fes ef ékupiý

Jelafoex ef opper-zutter manta melde eft agrarise districa. Ef cartólks, sucrolâses, fijânta ur zufel, produserâx kusami, qutse ef âskân fes ef pijâ šark. Ef kusamiss siycloukér melde eft mikkelel ekonomise ôgjélen, tenne pek stus dôxui, ef zomars fes mittof areú kettelira kerru eft eit armt pana. Ef nert tôte beri juftte zomar Alerita, tejý.

Noi cradef safôtukérs lelperre eft mipolos kaf ef kuber. Ef keltes, nirrelira joelkimiy sener agens, zléftare sener nalémiy. Tur helt-fa'i-keltes ur fijânta-fa'i-ôcs zerfe ef querdo. Óps zecofe ef posiblatiy den mipole ef ferrýs. Frópjý mittof, eft âlbe-jabincos nestiye, ur noi cradef zomars hanntele ef tiyn lo likkô isy. Zomar Alerita melde superierr fitét frópjý ef lýstrjōfjos enn âlbe-jabincosz, bzeurelira ef ýmipolos enn ferrýs ur zaloosz. Palles, ef keltes fes ef prexâiyn zomars Krsitsi, Cremanu én Faremoe tōmpente vluf. “Kirro nert répâxaves eft ekonomise plios tjâg máltefiy toqudexý, noi messe fes ki ef tumt, fes té ef rumpstjō melde quista zjentiý”, na wethuder Lisela Paly-Pârges rifo Krsitsi pryýlle.

Palles, Uper Zlomiý, meldelira Aleritaex ef reppe-rélvâs, calijane den ef zógem én trân šarkofiy nert perke beri tâstelije pai kariys otôps, ferrýs ur zaloosz. “Enterprisoukérs, probarelira beri mipole, perke beri preipsýrte goe tumôsta furt ef, ur sena perke beri mjoche ón ef šâfts. Mintofess kâ ekspansy-zel efa wentare vûk ki ef keltes. Kirro nert lelperraves ef respōns-ral furt ki ef finansêla mōntýosz, uzjōcelije tukstfín mit pai ef enterprisoukérs fes kult zomar, fara óps ekspansere týtyniy. Kirro fitfara zomar perke beri arfine-kaf furt šâft-poerteros ur sošala-moios, lef uss.

Ef ýrdaagâte jazy, eft hupster terat helt-produkšo én fijânta-ôc arfinelira tuffianto helkara pâltprodukšos ur âs ninker terat dýnys. Tenne pek eft fesbindelira âlbe-jabincos-aupross cýrtirare eft helt glúfiy-wencatos ón ef keltes,

fes ef kerru arfinvelkiy”, na Uper Zlomiý bzagoe.

Sen-reppelira ef keltes sena nert vone ef. “Mítulanis kost frera ber Faremoe geldre beri âlbe eft xla ferrý furt 200 tiyns rifo helt-fa'i šâm pert mōntýosz, ur gress ber Alerita geldre beri riffe cakýje noi eft rumpstjō furt 50 boerts? Nekvâmpajé melde – ef mysse!”, na Freema Kruche-Lopyne gûfque, meldelira helt-fa'i-kelte ur sucrolâse-râpoer ber Alerita.

Tenne Freema Kruche enn eft “âkšo-grup” laanše, dōnosef velk 14 lelpuru tarô keltes, ytende meldelira fes “fesýrōme” ef lokalo, dístrykalo én aquonda politiycs, stus kurrilóme beri qugle ef zomartecýr mipole-fesbindosz lo nepainelira. Tukst ýkjōndos, blul ratelije ef diskušo messe fes ef pōntel Ef Geffy-kul ber Alerita, ur pai ef medyms. Armt ef politiyc, ef tôte beri melde strâ eft sruttelira hápyja. ◊

Bencs fes tošifrōý

Fes 1967, 8 šarcess bencs meldo, luft mit ef veršōdūs kurro beri lée eft zolle-nota: ABC, BL, Ennu, KúBe, L&H, QBHT, SB ur TH&RZ. Óps lelperro quvârp effers **960.000** morgs (lek 16% mip ef pijâ zampörtiy, zúfiy pl. 6 melôn veldurs). Mittof 8 bencs lelperro quvârp pluzari **8210** tešarkiy ofiser.

Fes 2007, alt 8 bencs meldo, tur QBHT ur TH&RZ sena smelto festint tukst TQ, ur BenCôm sen riješo ef. Óps lelperro quvârp pl. **5,8 melôn** morgs (lek 77% mip ef pijâ zampörtiy, zúfiy pl. 7,6 melôn veldurs). Mittof bencs lelperro zur páltiy **4200** ofiser. Huarosz, otomatiseror benc-hantelôsta ur digitala kafte-parfâsos kafmon-slenpo ef tnessteriy ilbajos rifo pert ofiser.

Fes 2017, velk 7 bencs melde, brâ BL melde tija. Óps lelperre quvârp pl. **6,7 melôn** morgs (lek 84% mip ef pijâ zampörtiy, ral pl. 8 melôn veldurs). Kusamiluft eft mârket tôte beri sade, brâ pordel cradef Spooksôls lef 12 zempers ur vluf (lek 95% mip ef pijâ zampörtiy) melde benc-morgs (pâlt-900.000 efantys melde lef 12 zempers ur oiba). Fesfort ef númp rifo benc-ofiser sena holfsperda vluf dus holfe fes 10 zempers fort; ne'âma **2060** tiyns lakâe.

Ef Smurfaros pai Lerdu Jolarater

Zjut mirs furt kats pjéns. Putin ur Erdogan beltecos velk eft tiyn rifo Trump, Wilders ur Le Pen

